

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2347

Vragen van het lid **Verdonk** (Verdonk) aan de ministers van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en van Economische Zaken over *de realisering van gasputten in Alkmaar* (ingezonden 6 januari 2010).

Antwoord van minister **Van der Hoeven** (Economische Zaken), mede namens de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (ontvangen 28 april 2010).

Vraag 1

Is het waar dat in de milieueffectrapportage (MER) het MOB-terrein in Bergen als minst milieubelastende locatie wordt genoemd voor het boren van de benodigde gasputten?

Antwoord 1

Ja, de Commissie m.e.r. heeft het MOB-complex als meest milieuvriendelijke locatie geadviseerd.

Vraag 2

Waarom kiest u ondanks de MER voor het kwetsbare natuurgebied de Loterijlanden om deze gasputten te boren?

Antwoord 2

In de Loterijlanden wordt door TAQA reeds sinds begin jaren '70 gas gewonnen. Er zijn verschillende locaties in de m.e.r. onderzocht voor het bouwen van de puttenlocaties, waaronder de huidige winningslocatie Loterijlanden. De m.e.r. kijkt nauwgezet naar milieuaspecten. In het voorontwerp Rijksinpassingsplan, dat integrale afweging betreft, ben ik voor de puttenlocatie uitgegaan van de voorkeurslocatie Loterijlanden in plaats van het MOB-complex (Meest Milieuvriendelijke Alternatief, MMA) om de volgende redenen:

- Er is de eerste tien jaar dan geen sprake van dubbel ruimtegebruik. De huidige putten op de locatie Loterijlanden zullen namelijk de komende jaren nog nodig zijn.
- De locatie Loterijlanden betekent dat de werkzaamheden korter zullen duren, doordat er minder geboord hoeft te worden en minder putten nodig zijn.
- Minder boren en minder putten betekent minder boorafval. Dit is ongeveer 36.000 ton minder boorafval. Het verwerken van dit afval is

eveneens een aanslag op natuur en milieu, ook al hoeft dat niet op deze locatie te zijn.

- Minder boren en minder putten betekent minder energieverbruik.
- Korter durende bouwwerkzaamheden betekenen dat de geluidsoverlast een kortere periode zal bestrijken, waardoor de overlast minder lang duurt, ook al staan er in de directe omgeving van de Loterijlanden meer woningen dan in de directe omgeving van het MOB-complex (38 vs 2).
- Minder boren en minder putten betekent minder kosten van ongeveer 148 mln euro. Hiervoor is een extern rapport op aanvraag beschikbaar.

Overigens zal na de bouwperiode, tijdens ingebruikname van het project, alles aan het zicht zijn onttrokken doordat de putten op maaiveldniveau worden gebouwd.

Vraag 3

Is het waar dat de meerprijs € 150 000 000 die Taqa Energy B.V. betaalt voor boring op het MOB-terrein van doorslaggevende betekenis is geweest om voor boring op de Loterijlanden te kiezen?

Antwoord 3

In de bepaling van het MMA spelen in de m.e.r. zuiver milieutechnische aspecten een rol, maar in de integrale afweging voor de ruimtelijke inpassing van dit rijksproject spelen ook andere aspecten, zoals financiële aspecten, mee. De meerkosten voor de locatie MOB-complex zijn, zoals aangegeven bij het antwoord op vraag 2, van groot belang geweest bij de keuze voor de locatie Loterijlanden. Overigens is het zo dat bij de keuze voor de locatie Loterijlanden 18 ha als vervangend broedgebied voor weidevogels wordt ingericht.

Vraag 4

Hoeveel rapporten zijn er in omloop over de risico's van aardbevingen? Voor welk rapport heeft u gekozen? Waarom en op basis van welke argumenten verwerpt u de resultaten van de andere rapporten?

Antwoord 4

Alle rapporten en publicaties die relevant zijn voor de beoordeling van de risico's van aardbevingen in Noord-Nederland, worden opgesomd in het rapport van twee hoogleraren van het Massachusetts Institute of Technology (MIT), dat ik op 13 oktober 2009 aan uw Kamer heb gezonden (TK 2009-2010, aanhangsel 321). Het gaat om 22 documenten. Het rapport van MIT gaat in het bijzonder over één van die documenten, namelijk een studie van TNO, de «Bergermeer Seismicity Study» (2008-U-R1071/B, 6 november 2008). Echter, ook de andere rapporten en publicaties worden in ogenschouw genomen. De deskundigen van MIT komen tot de conclusie dat, alles afwegende, «de maximale magnitude van een aardbeving die zich tijdens de voorgestelde injectie- en productiefase van het Bergermeer veld voor zou kunnen doen niet groter is dan $M_I = 3,9$ ». De overige conclusies heb ik samengevat in mijn eerdergenoemde brief. Ik zie geen aanleiding om het rapport van MIT te verwerpen, evenmin als de andere rapporten die in de referentielijst worden opgesomd.

Vraag 5

Hoe groot is de veiligheidsrisicoring rond de nieuwe gasbehandelingsinstallatie op de Boekelermeer (Alkmaar) en hoeveel reeds gevestigde bedrijven worden hierdoor in hun bedrijfsvoering en uitbreidingsplannen getroffen?

Antwoord 5

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI) wordt binnenkort ook van toepassing op mijnbouwinstallaties, zoals het project gasopslag Bergermeer. Vooruitlopend daarop hanteer ik, samen met mijn collega van VROM, de uitgangspunten van BEVI al wel. Hierover is reeds enkele jaren overleg gaande met de mijnbouwsector. Ten tijde van het voorontwerp-rijksinpassingsplan is de contour, op basis van de aan het plan ten grondslag liggende rapporten, berekend op 28 ha (exclusief de installatie van TAQA zelf) waarbinnen geen kwetsbare objecten (bijv. woningen) aanwezig mogen zijn. In nieuwe situaties, zoals gasopslag Bergermeer, behoren ook beperkt kwetsbare objecten (bijv. niet-risicovolle bedrijven) niet in de contour thuis.

Volgens BEVI kan alleen om «gewichtige» redenen van het beperkt kwetsbare object hierop een uitzondering worden gemaakt.

Samen met RIVM wordt op dit moment bekeken of deze contour de juiste is. In het voorontwerp is aangegeven dat twee bedrijven reeds een vergunning hebben van de gemeente om te bouwen op het betreffende deel van het bedrijventerrein Boekelermeer Zuid in de contour. Mogelijk wordt de omvang van de contour nog aangepast. Daarmee kan er wijziging komen in het aantal bedrijven binnen de contour.

Vraag 6 en 7

Heeft de gemeente Alkmaar uiteengezet hoe groot de omvang van de schade is wanneer de bedrijven op het voormalig industrieterrein Huiswaard-Overstad niet meer kunnen worden uitgeplaatst naar de Boekelermeer? Welke betekenis heeft dat voor deontwikkeling van Huiswaard-Overstad?

Antwoord 6 en 7

De gemeente Alkmaar heeft mij in 2009 een notitie gestuurd met de gevolgen voor bedrijventerrein Boekelermeer. De omvang van de schade wordt hierin niet vermeld. Deze notitie ging echter uit van een veel grotere contour dan de huidige risicocontour. Hierin zijn ook indirecte gevolgen opgenomen, zoals de uitplaatsing van huidige bedrijven op het bedrijventerrein Overstad. Bedrijventerrein Boekelermeer Zuid is echter vele malen groter dan bedrijventerrein Overstad en biedt hiermee nog steeds veel ruimte voor uitplaatsing. Naast de reeds eerder genoemde planschaderegeling zal ik, samen met VROM en Provincie Noord-Holland, kijken naar mogelijke vervangende nieuwe bedrijventerreinlocaties. Dit heb ik reeds afgesproken in mijn overleg met bestuurders van de provincie Noord-Holland, gemeenten Alkmaar, Bergen, Heiloo en Schermer op 17 december jl. Ik zal ook in mijn ontwerp Rijksinpassingsplan Bergermeer deze indirecte effecten van andere bedrijventerreinen meewegen.

Vraag 8

Hoe gaat u de werkgelegenheid compenseren van de arbeidsextensieve gasbehandelingsinstallatie op een bedrijventerrein dat speciaal is ontwikkeld voor arbeidsintensieve bedrijvigheid?

Antwoord 8

De locatie voor de gasbehandelingsinstallatie was reeds, zoals eerder aangegeven, bestemd voor bedrijven in de hogere milieucategorie 5.2. Bedrijven in deze categorie zijn meestal geen arbeidsintensieve bedrijven. Alkmaar was voornemens een gemiddelde bezetting van 40 werknemers per ha te realiseren op Boekelermeer Zuid. Met de komst van de risicocontour externe veiligheid wordt dit streven weliswaar moeilijker, maar de komst van een van de grootste gasopslagen van Europa biedt wel andere mogelijkheden voor de regio, zoals het ontwikkelen van regio Alkmaar tot een energiecluster.

Vraag 9

Waarom wordt niet gekozen voor de beste milieutechnische en economische oplossing waarbij zowel de puttenlocatie als de gasbehandelingsinstallatie geconcentreerd worden op het voormalig vliegterrein in Bergen?

Antwoord 9

Voor de gasbehandelingsinstallatie volg ik reeds het MMA, te weten de geplande locatie op het bedrijventerrein Boekelermeer. Een dergelijke industriële installatie aan de rand van een natuurgebied (Natura 2000 gebied Noordhollands Duinreservaat) in Bergen wordt ook door de Commissie m.e.r. vanuit milieuoogpunt niet als gewenst zien. Waarom de puttenlocatie in de Loterijlanden komt en niet op het MOB-complex, heb ik reeds aangegeven in mijn antwoord op vraag 2.